

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо дерегуляції господарської діяльності» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства економіки України від 22.03.2023 № 3622-06/12395-03.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 та 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проект Закону розроблений з метою реалізації прийнятих рішень Міжвідомчої робочої групи з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності (далі – МРГ) та удосконалення регуляторного середовища шляхом скасування не актуальних інструментів державного регулювання.

Проте, проект Закону не може бути погоджений та потребує доопрацювання з огляду на наступне.

Протоколом № 1 МРГ прийнято рішення скасувати висновок про те, що товари, які використовуються для розвитку виробництва і забезпечення споживання біологічних видів палива, не виробляються та не мають аналогів в Україні. Вимога щодо надання висновку Мінекономіки, про те, що товари не виробляються та не мають аналогів в Україні передбачена Порядком ввезення на митну територію України техніки, обладнання, устаткування, технічних та транспортних засобів, що використовуються для розвитку виробництва і забезпечення споживання біологічних видів палива (далі – Порядок),

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 140 від 11.04.2023

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 4FD4BFDE9E1BAF3A040000088690000DF390100

Дійсний: з 14.06.2022 19:27:10 по 14.06.2023 19:27:10

затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 р. № 581, яка втратила чинність 24.03.2023.

Поряд з цим є чинним Порядок видачі висновків про те, що товари, які використовуються для розвитку виробництва і забезпечення споживання біологічних видів палива, не виробляються та не мають аналогів в Україні, затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.08.2011 № 42 (далі – наказ).

Тобто, замість скасування, не передбаченого законодавчо, висновку та відновлення можливостей для бізнесу, проект Закону скасовує саму процедуру пільгового оподаткування яка і так втратила чинність ще у 2019 році, що в умовах необхідності відновлення економіки країни не може розглядатися як виправдана регуляторна ініціатива, яка спрямована на дерегуляцію відносин у цій сфері.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ).

Відповідно до вимог статті 1 Закону АРВ – документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної політики.

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Закону не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами) (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання; зазначити дані у числовій формі, які б обґрунтували наявність проблеми, її масштаб та важливість; зробити аналіз цієї проблеми та оцінку її важливості, зокрема, зробити короткий аналіз причин, через які вона виникла, та описати масштаб проблеми.

Однак розробником не доведено, що надана для погодження редакція проекту Закону дозволить вирішити визначені проблеми та досягнути задекларованих цілей.

В зазначеному розділі АРВ розробник вказує, що на засіданні МРГ від 26.01.2023 прийнято рішення про доцільність скасування застарілого та фактично не діючого інструменту державного регулювання – висновку про те, що товари, які використовуються для розвитку виробництва і забезпечення

споживання біологічних видів палива, не виробляються та не мають аналогів в Україні, що видається Мінекономіки, вимога щодо якого була зазначена в підпункті 2 пункту 3 Порядку, який на сьогодні вже не діє. Водночас залишається чинним наказ.

Враховуючи зазначене, наведена в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Натомість задекларовані розробником цілі сформульовані досить формально, зокрема, зазначено, що цілями державного регулювання є оптимізація регуляторного середовища шляхом скасування неактуальних норм з Податкового кодексу України та недіючого інструменту державного регулювання.

Проте з поданої інформації неможливо зробити висновок, як норми проекту Закону вплинуть на її досягнення.

Зауважуємо, що викладена розробником ціль впровадження відповідного регулювання викладена без використання термінології, яка вказувала б на завершеність процесу (зменшити, збільшити тощо) та без застосування вимірюваних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність прийняття проекту Закону не доведена.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу. Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Однак, розробник обмежився виключно текстовим і формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив.

Під час розгляду інформації, наведеної розробником у таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» Альтернатива 2 «Прийняття проекту акта» встановлено, що вигодами для громадян є створення нових робочих місць та покращення соціального забезпечення, але не зазначений механізм реалізації цього.

Окрім цього, в таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» Альтернатива 2 «Прийняття проекту акта» зазначено, що для суб'єктів господарювання передбачається лише незначні витрати на

ознайомлення з регуляторним актом, а інші додаткові адміністративні витрати відсутні.

Крім того, у вказаній вище таблиці розробник зазначає лише про одного суб'єкта господарювання, що підпадає під дію регулювання, зважаючи на те, що суб'єкти господарювання у своїй діяльності можуть отримувати більше ніж одну адміністративну послугу в різних сферах господарської діяльності, тому неможливо встановити їх точну кількість.

Повідомляємо, що відсутність чітко встановленого кола таких суб'єктів господарювання не дозволять в подальшому здійснити розрахунки витрат, згідно з Додатками 2-4 до Методики.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держава, суб'єкти господарювання).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

Слід наголосити, що наведена у цьому розділі інформація щодо ознайомлення з вимогами регулювання не є механізмом за своєю суттю, оскільки не розкриває комплексну взаємодію усіх учасників процесу з одночасним обґрунтуванням, що виконання даного алгоритму дій усіма сторонами дійсно призведе до вирішення тієї проблеми проти якої він, власне, і був впроваджений.

Також розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, яким чином будуть діяти положення проекту Закону, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив один

із обов'язкових показників результативності дії регуляторного акта, а саме: рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта. Також, не зазначено мінімальну кількість (3 або більше) додаткових (кількісних) показників результативності, передбачених вимогами Методики.

Звертаємо увагу розробника, що недотримання ним вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено вимогами статті 10 Закону.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо дерегуляції господарської діяльності».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР